

Pædagogisk læreplan for Dosseringens Vuggestue 2020

Hvem er vi?

Dosseringens Vuggestue

Ewaldsgade 1

2200 N

3535 4031

Ej3y@kk.dk

Vi holder åbent: mandag til fredag fra 6.15-17.00

Dosseringens Vuggestue er en selvejende institution, som har indgået driftsoverenskomst med Københavns Kommune. Vuggestuen er oprettet i 1938, blev ombygget i 1966 og ejes af Dosseringens Vuggestue.

Vi bliver administreret af fobu ("forening, folk, forældre, børn, unge"), hvilket betyder, at de udbetaler løn, laver regnskab, udbyder møder/kurser for bestyrelser og medarbejdere m.m.

Vuggestuens bestyrelse har en enstrengt bestyrelsesmodel, hvilket betyder at den består af både forældrevalgte, samt udpegede bestyrelsesmedlemmer. Blandt forældrene vælges fire repræsentanter med stemmeret, hvoraf en vælges som næstformand, samt tre suppleanter.

Bestyrelsen har arbejdsgiverkompetence hvilket betyder at den leder og fordeler arbejdet. Ansættelse af medarbejdere, indstilling til evt. afskedigelse er et bestyrelsesanlæggende, samt sikre at overordnede politiske beslutninger indgår i planlægning og udførelse af det daglige arbejde, hvor vuggestuen har mulighed for at vælge forskellige metoder og være unikke i området.

Som selvejende institution har man større autonomi end de kommunale, og bestyrelsen har i det tildelte budget mulighed for at beslutte hvordan de tilførte midler bruges bedst.

Til bestyrelsesmøderne deltager såvel medlemmer som suppleanter.

De tre udpegede bestyrelsesmedlemmer udpeges af de siddende medlemmer. Det vægtes, at de har tilknytning til Nørrebro.

De er med til at sikre kontinuiteten i bestyrelsen, langsigtet økonomisk planlægning, samt at personalet får tid til at gennemføre og evaluere beslutninger, der er taget på diverse møder.

Fra personalet deltager ledelsen samt to medarbejderrepræsentanter, alle uden stemmeret.

Bestyrelsen fastsætter i samarbejde med personalet, de overordnede principper for vuggestuens økonomi, drift, ansættelser, personalepolitik, pædagogik, aktiviteter m.m. Bestyrelsen beslutter hvilke kompetencer der uddelegeres til lederen, udover de af Dagtilbudslovens tildelte opgaver. Endvidere skal bestyrelsen varetage sit arbejde indenfor det formål og idegrundlag, der er fastsat i vedtægten.

Institutionens formål er i samarbejde med forældrene at skabe et miljø for børnene, der kan supplere hjemmets opdragelse. Institutionen må derfor kunne tilbyde børnene tryghed, samt give dem mulighed for oplevelser, der stimulerer deres trang til at udforske omgivelserne, således at deres erfaringsområde udvikles og deres aktivitet fremmes. Denne opgave må søges fremmet under hensyntagen til børnenes forskellige alders- og udviklingstrin.

Vedtægter for Dosseringens Vuggestue §2, 1996

Der afholdes mindst fire møder om året.

Forældrene kan altid bruge forældrerepræsentanterne til:

- Idéer og emner der ønskes behandlet i bestyrelsen
- Hvis de har problemer, som de ikke føler, de kan snakke med personalet om.

Vuggestuen har udarbejdet en forældrefolder, hvor man kan finde flere praktiske oplysninger.

Start i vuggestuen

Når forældrene modtager tilbud om plads fra Pladsanvisningen, skal forældrene ringe til institutionen, da vi pga. Databeskyttelsesloven ikke får udleveret alle personlige oplysninger fx telefonnumre. Her vil man blive orienteret om hvilken stuen ens barn skal gå på, og vi aftaler nærmere omkring barnets start samt et evt. besøg.

Vi prioriterer, at der er en til to primær voksne, der tager sig af barnet den første tid. Vi aftaler fra dag til dag med forældrene, ud fra hvordan barnet trives, og hvornår barnet er trygt nok til at være i vuggestuen alene.

Kost/kostpolitik

Vuggestuen har fuld forplejning. Der lægges vægt på at maden er velsmagende og ser indbydende ud, derfor har vi ansat en uddannet kok.

Derudover spiller bæredygtighed og økologi en væsentlig rolle. Kort sagt: æstetik og etik går hånd i hånd.

Dosseringens Vuggestue tilbyder følgende måltider:

- Morgenmad: Havregrød
- Formiddagsmåltid: rugbrød, frugt og grønt.
- Frokost: som minimum fire varme måltider ugentligt, hvoraf en er fiskedag samt en anden er køddag.

- Eftermiddagsmåltid: hjemmebagt brød, frugt og grønt samt diverse typer pålæg ex. hummus, makrelsalat, skinkesalat, guacamole etc. En gang ugentligt serveres frugtgrød, og om sommeren kan vi også spise hjemmelavet koldskål.

Det tilstræbes at alle råvarer er økologiske, da vi opfylder kommunens krav om minimum 90% af det færdige måltid er økologisk. Dog er kødet der indgår i det varme frokostmåltid fra konventionelt landbrug, mens alt kødpålæg der serveres om eftermiddagen er økologisk.

Bestyrelsen har i maj 2019 besluttet at vi ikke serverer oksekød for børnene, i kølvandet på CO2 debatten.

Der bliver tilbudt mælk i forbindelse med eftermiddagsmåltidet, samt serveres frugtsaft på grøddage.

Vi overholder alle Sundhedsstyrelsens direktiver ang. ernæring, samt hvilke fødevarer der ikke må serveres for børn under tre år, hvilket kan læses ved opslag på barnets stue.

I det daglige får børnene ikke sukker, men ved festlige anledninger fx på vuggestuens fødselsdag eller ved enkelte lejligheder, fx på varm sommerdag får børnene en lille økologisk is, samt lidt pebernødder til jul.

Hvis man som forældre ikke ønsker at ens barn får sukker, orienterer man blot personalet. Ved andre mere specifikke ønsker mht. kosten bør man rette henvendelse til lederen. I visse tilfælde kræver kostensyn en lægeerklæring, fx ved laktoseintolerance.

I 2019 modtog vi Det Økologiske Spisemærke i guld, hvilket betyder at institutionen serverer mad der er mellem 90-100% økologisk.

Endvidere har vi siden man i Fødevarestyrelsen indførte Smiley-ordning, haft en elitesmiley.

Rum og indretning

Børnene er fordelt på syv stuer i huset, hvor hver stue selv sørger for hygge og indretning, ud fra vuggestuens krav til det fysiske læringsmiljø.

Derudover har huset indrettet flere funktionsrum, som hver stue på skift kan benytte.

Rummene består af rytmikrum, sanserum, badeland, læserum, malerværksted og træværksted.

Rummenes funktion uddybes flere steder, i de følgende beskrivelser.

Sove

De mindste sover i barnevogn/krybbe på altanen eller i gården. De ældste børn sover på madrasser inde på stuerne. Børnene må ikke sove i barnevogn/krybbe når de er fyldt 2 år, men kommer ofte ind på stuen og sove, inden, hvis de er trygge og parat til det. Beslutningen tages altid i samråd med forældrene.

Hygiejne

Vi er i vuggestuen opmærksomme på vigtigheden af god hygiejne. Dette gælder alle områder såsom bleskift, håndhygiejne, rengøring og udluftning. Vi opfordrer forældrene til at hjælpe børnene med at vaske hænder, inden de går ind på stuen om morgenen, og

igen inden de går hjem. Børnene inddrages i vask af møbler og legetøj, som en del af legen.

Derudover henholder vi os til Sundhedsstyrelsens cirkulære om "Hygiejne i Daginstitutioner"

I 2020 har der gr. COVID-19, været endnu mere fokus på hygiejne, hvor vi selvsagt har fulgt Sundhedsstyrelsens forskrifter, i forhold til pandemien.

Vognpark

Vuggestuen har en stor vognpark med diverse Christianiacykler og vogne. Dette giver mulighed for en masse spændende ture ud i nærmiljøet og resten af København.

Pædagogisk grundlag

Institutionens formål/målsætning.

Vuggestuens praksis tager udgangspunkt i Dagtilbudsloven, Københavns Kommunes Pejlemærker og Børne- og Socialministeriets "Styrkede pædagogiske læreplan", som skal sikre, at der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.

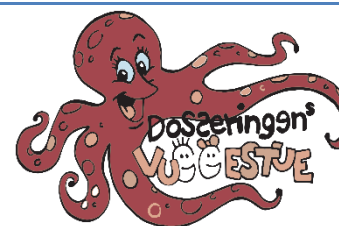
Det endelige formål er udarbejdet i samarbejde med forældrene. Der skal skabes et miljø for børnene, som kan supplere hjemmets opdragelse. Institutionen må derfor kunne tilbyde børnene tryghed, samt give dem oplevelser, der stimulerer deres trang til at udforske omgivelserne således at deres erfaringsområde udvikles og deres aktivitet fremmes. Denne opgave må søges fremmet under hensyntagen til børnenes forskellige alders- og udviklingstrin. (Institutionens vedtægter §2).

Derfor tager vuggestuens pædagogiske praksis udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag, der indeholder følgende centrale elementer:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.

- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældrepartnerskab.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehave.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn

Grundstenen i vuggestuens arbejde med børnemiljøet og den styrkede læreplan, er vores børnesyn. Det er vigtigt at børn får mulighed for, så tidligt som muligt, at være med til at påvirke deres eget liv, ved at have medbestemmelse og mulighed for at tage valg.

Da mennesker vokser og udvikler sig sammen med andre, skal det være muligt for børnene at knytte sig tæt til en voksen, og blive lyttet til, i et miljø, hvor der er fokus på de bedste betingelser for, at børn og voksne kan forfølge lyst og vilje, og skabe noget sammen.

Udgangspunktet for arbejdet i vuggestuen baseres på anerkendelse og en grundlæggende respekt for det enkelte menneske, uanset alder, køn og race.

Vi lægger vægt på, at børnene selv er aktivt bidragende og medskabende i egen lærings- og udviklingsproces. Det kræver en sikker tilknytning at kunne lære, og derfor mener vi at børn har ret til at kunne knytte sig tæt til en voksen, og opleve at blive set, hørt, mærket og forstået.

Det er betydningsfuldt, for børnene, at opleve, at de voksne nyder og holder af samværet, af børnenes kunnen, tænke måde, lyst til at eksperimentere og udforske omgivelserne, og få og give opmærksomhed. Vi lægger vægt på plads til forskellighed og den enkeltes personlighed.

Vi er åbne overfor det barnet kommer med, stiller spørgsmål og forsøger at forstå, hvad der optager barnet, og inddrager børnenes forskelligheder, som en ressource for hele gruppen og fællesskabet. Vi vil være med til at understøtte det gode børneliv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn, og hvor et nært og tillidsskabende pædagogisk personale giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lære og udvikle sig i sit eget tempo.

Vi anerkender FN's Børnekonventions fokus på, at børn har ret til leg og medbestemmelse, og lægger derfor vægt på børnenes egne initiativer, fantasi og virkelyst, når vi tilrettelægger et miljø, som lægger op til leg og udfoldelse.

Vi prioriterer sikkerheden i hverdagen højt, og har regler som sikrer dette. Herudover

tilstræber vi, at der er så få regler i vuggestuen som muligt, da for mange regler begrænser børnenes leg og udfoldelsesmuligheder.

Vi vil med fokus på det enkelte barns behov, ønsker og signaler, se børnene som aktive medskabere af det læringsmiljø, de er en del af. Vi vil i alle hverdagens situationer tilstræbe, at børnene kan være medbestemmende, og have mulighed for at øve sig i demokratiske processer.

Med en rar omgangstone, og ret til at vise følelser, lægger vi op til, at det enkelte barn kan føle sig set og forstået.

Børnene har, alt efter alder og udvikling, medbestemmelse i deres hverdag, i diverse aktiviteter, i legen, når de skal skiftes, sove, spise osv. Børnene må eks. gerne vælge en voksen, som de vil have en tættere kontakt med.

Børnene skal have mulighed for at blive selvhjulpne, men også mulighed for at sige fra og få hjælp. Børnene lærer en masse ved at deltage aktivt i omsorgsopgaverne. Når børnene får mulighed for at gøre så meget som muligt selv, er det både det sansemotoriske, forståelse for tid og rum, samarbejdet, begrebsforståelsen, sproglig læring og meget andet der trænes, og børnene oplever succes ved, at kunne noget selv.

Vi skal løse den pædagogiske kerneopgave, som handler om at give alle børnene optimale muligheder for, at kunne lege, trives, lære, dannes og udvikle sig.

Med fokus på at skabe et trygt læringsmiljø, skal børns leg være grundlæggende i hverdagen. Derfor indretter vi det fysiske miljø, så det er overskueligt og inspirerende for børnene.

Vuggestuen har indrettet forskellige rum/legeplads med et legestimulerende læringsmiljø, hvor børnene oplever forskelligheder, der udvikler og udfordrer dem. Desuden skal vuggestuen give børnene mulighed for at opleve en verden udenfor vuggestuen.

Dannelse og børneperspektiv

Det er fællesskabets ansvar at kunne rumme den mangfoldighed der opstår, så alle kan få plads med deres forskellige personligheder og behov. Der skal stimulation, i form af menneskelige relationer, til at udvikle kompetencer, da al læring og udvikling sker i fællesskaber.

Børnene skal kunne bruge de voksne, som en tryk base, til at udforske omgivelserne. Derfor sørger vi for at være synlige, nærværende, og signalerer, at vi er til rådighed, også selvom mange praktiske ting skal ordnes, og meget kan børnene jo deltage i.

Da børn reagerer på stemninger, er vi opmærksomme på, hvordan vi strukturerer hverdagen, så der er genkendelighed og gennemsikuelighed for barnet. Vi er lyttende og

nærværende i samtaler og mødet med børnene, og bevidste om, ikke at hæve stemmen og holde pauser, så barnet kan komme til orde.

Vuggestuepædagogik er noget særligt, og vi lægger vægt på de nære relationer mellem os og børnene, og skaber pædagogikken på baggrund af børnenes motiver, interesser og intentioner.

At kunne lære kræver en sikker tilknytning, og det betyder, at det er vigtigt, at der er nok voksne, så børnene oplever at blive set, hørt, mærket og forstået. Men det er ikke kun voksen/barn-relationen der er vigtig. Børn er en gigantisk ressource for hinanden, og vi tror på, at børn vokser af at hjælpe hinanden.

Selvhjulpenhed

Vi er især opmærksomme på, at hvis vi voksne hjælper børnene for meget, kan vi risikere at indlære hjælpeløshed.

Vi vil gerne give børnene en masse omsorg, men omsorgen består ikke i, at gøre tingene for børnene. Når vi har travlt, kræver det at vi er meget bevidste, når vi skal prioritere, om vi skal få sat alle børnene op på trip-trap-stolene i en fart, øse op og smøre maden i en fart, eller om vi skal prioritere, at det enkelte barn lærer at sætte sig op selv, fordi vi giver dem tid til at øve sig. Det er vigtigt at vi har forventninger til, at børnene kan selv.

Når vi gennemgår vores hverdag, er der allerede mulighed for at træne selvhjulpenhed, når barnet træder ind af døren, hvor de store børn kan lære, at blive afleveret på gulvet/på skødet i stedet for fra arm til arm, som da de var små og nystartede i vuggestuen.

Børnene lærer en masse, ved at deltage aktivt i omsorgsopgaverne, og vi prioriterer, at når bleen skal skiftes, kan de selv køre puslebordet op og ned, og kravle op og ned. De store sidder selv og trækker i sokkerne og bukserne, og de kan selv putte bleen i spanden og tage en ny i skuffen.

Børnene hjælper selv med at lukke selen og bære bamser og sut, når de skal ud og sove, og de kravler selv op ad stigen til krybben.

Når vi har vasket hænder og skal ind og spise, kan de store selv dække bord, øse op, hælde op og smøre deres mad, og de bruger ikke hagesmæk længere.

De børn der kan, får lov at øve sig i, selv at klatre op på trip-trap-stolen, ligesom de selv kravler ned, når de er færdige, eller hvis de taber noget.

Vi udfordrer børnene efter udvikling og alder, og nogle vasker sig selv om munden med

kluden, og bærer deres tallerken hen på vognen, når de har skrabet resterne i skraldespanden.

I garderoben opfordrer vi og motiverer til, at børnene gør så meget som muligt selv. Selvfølgelig kan de ikke bare sådan lige selv tage tøjet af og på, bare fordi de voksne har bestemt, at det vil være godt for deres udvikling, at de selv giver en hånd med. Så vi må finde ud af, hvad de kan, og støtte og hjælpe, så de kan opleve succesen ved at kunne noget selv. Når vi støtter med vores holdning og med sproget, får de tillid til, at de kan selv.

Når vi tager på ture, kravler børnene selv op og ned ad trapperne, og op i vognene.

Når vi trøster børnene, undgår vi så vidt muligt at bære rundt på dem, men sætter os ned, hvor det også bliver nemmere for de andre børn at hjælpe til med at trøste.

Ved at blive inddraget aktivt, lærer børnene, hvor kendte ting har deres plads og noget om rækkefølgen af handlinger, og får oplevelsen af kontrol. Oplevelsen af et fælles projekt sammen med en voksen, lærer barnet noget om samarbejde og om at vente på sin tur og hjælpe hinanden.

Når processen ledsages med ord, kommer børnene til at forstå sammenhængen mellem handling og sprog, og de tilegner sig ord, ved at blive lyttet til og få svar. For at dette kan lykkes bedst muligt, har vi, så vidt muligt små grupper med på badeværelse eller i garderobe ad gangen.

At kunne hjælpe sig selv, styrker ikke bare selvtilliden, men selvværdet, og med et godt selvværd banes vejen for at knytte gode og sunde relationer, og at vide hvordan man begår sig blandt andre.

Anerkendende tilgang til pædagogik og konflikthåndtering

Børneopdragelsens værdigrundlag, mål og midler har været underlagt store forandringer. Tidligere var man ikke så optaget af, hvem børnene var, men mere optaget af, hvordan de skulle blive, og hvordan man skulle få dem til det. Det er nu afløst af seriøse, personlige stillingtagen til de værdier, man vil præge børnenes opvækst med.

Børn skal have medindflydelse og ret til at blive hørt. De skal ikke bestemme alting selv, men har brug for ansvarlige voksne, som de kan være i dialog med, for at finde sig selv, for det kan godt være svært og konfliktfyldt. Men børn vælger at samarbejde, hvis de oplever sig i samarbejde eller konflikt med betydningsfulde voksne, som ikke dømmer og definerer barnet som urimeligt, men som er anerkendende og giver udtryk for deres værdsættelse.

Udgangspunktet for samarbejdet i vuggestuen baseres på den anerkendende pædagogik, som grundlæggende handler om at udvise respekt og anerkendelse for

andre mennesker. I den forstand handler det om det grundlæggende menneskesyn, man som professionel udviser i samvær og dialog, en vilje til at sætte sig selv til side, og i stedet stille sig til rådighed for den anden.

Anerkendende tilgang til pædagogik handler om, hvordan vi hele tiden påvirker og skaber os selv og hinanden gennem de relationer vi indgår i, og finder ud af, hvem man selv er, for at kunne forstå andre mennesker og acceptere, at vi ikke alle er ens (f.eks. alder, køn, race), men stadig er lige værd.

Børn bærer præg af og lærer af de stemninger og den kommunikation, der omgiver dem. Måden vi er på, det vi siger, og det vi gør, betyder utroligt meget. Når den voksne afstemmer sit toneleje, sine bevægelser og handlinger efter barnets ytringer, vises evnen til indlevelse og til at afstemme sig følelsesmæssigt efter barnet. Det er i denne kontakt, at barnet føler sig set, hørt og forstået, og oplever, at føle sig anerkendt.

Anerkendelse giver selvværd og identitet, og vi bliver mere lærenemme og kreative, når vi møder kærlighed og anerkendelse. Det giver tryghed og mulighed for at skabe egne meninger. Når et barn får sin vrede afstemt og bekræftet af en voksen, der ikke selv er vred, klinger den ofte af.

Når små børn skal blive i stand til at tackle verden, forstå deres eget og andres liv, og hvad der foregår i samspillet med andre, har de brug for tydelige og anerkendende voksne, der hjælper med at sortere i indtrykkene, forstå situationerne og til at udvikle sprog, der beskriver, hvad der foregår.

Børn i vuggestuealderen har ikke de kognitive forudsætninger for at overskue sociale sammenhænge, følge regler og udtrykke følelser. De bliver let interesseret i, hvad andre børn laver – leger med, og vil derfor gerne det samme.

De har svært ved at vente, og kan ikke forstå, at andre børn kan have andre oplevelser og ønsker end de selv har.

De har også svært ved at opgive deres ønsker, og bliver ofte meget vrede, når nogen forsøger at få dem til at vente eller lege med noget andet.

Barnets forhold til jævnaldrende spiller en stor rolle for dets udvikling. Samværet med jævnaldrende giver barnet en anden type erfaringer end dem, som barnet får fra de voksne. Barnet imiterer og identificerer sig med sine kammerater. Barnet har det sjovt, pjatter med og leger med dem og øver sig i sociale færdigheder – bl.a. i legen, og de lærer at håndtere konflikter.

Konflikter

Konflikter blandt børn handler ofte om, at de skal dele legetøjet, pladsen, kammeraterne og de voksne, og her er det vigtigt, at de voksne forstår og anerkender begge parter forskellige oplevelser, og hjælper begge til at forstå hinanden, da mange konflikter tager deres udgangspunkt i, at børnene ikke forstår hinanden.

Det er vigtigt at mægle, trøste og finde løsninger for begge parter, så begge får en oplevelse af at være anerkendt og holdt af. De voksne skal vise, at det er ok at blive vred eller ked af det, ved at sætte ord på og anerkende barnets følelser, og sætte ord på, hvis et barn bliver bidt eller slået, ved at sige, at det gjorde ondt og vise, at det andet barn er ked af det.

Der er ikke noget unormalt i at et vuggestuebarn bider eller slår en kammerat, og der er mange forklaringer på hvorfor. Nogle børn bider de andre børn, fordi de tager for meget opmærksomhed. Andre børn reagerer, hvis bølgerne går lidt højt derhjemme, eller der er stress på. Mange børn bider i frustration over manglende sprog til at udtrykke deres følelser med, eller frustration over ikke at blive forstået. Det kan også være, at der sker for meget i barnets liv. F.eks. når der er for meget barnet skal forholde sig til, eller det kan være barnet føler, at det får for lidt opmærksomhed.

Det er derfor vigtigt, at vi voksne, ud over at fortælle barnet, at vi ikke vil have det slår eller bider, samtidig hjælper barnet med at sætte ord på, så det føler sig forstået.

Samtidig skal vi lære de børn, der bliver bidt at sige fra, og støtte dem i at blive bedre til at aflæse og reagere på de andres og egne følelsesudtryk ved at sætte ord på handling.

Det der skal afholde barnet fra at bide, er evnen til at forstå, at det gør ondt på de andre. Barnet kan udvikle sin empatiske evne ved, at vi i situationen viser barnet, hvad der sker, og snakker om det, når nogen er ked af det: "Ja, han er ked af det, for det gjorde ondt".

Når barnet gennem omsorg og anerkendelse lærer, at der er nogle der er parate til at hjælpe, opbygger det en positiv forventning til verden, som har afgørende betydning for, hvordan det senere møder verden og dermed, hvad det tør give sig i kast med.

Legen

Leg er den mest betydningsfulde aktivitet for udvikling af børns sociale og personlige læring og udvikling. Barnet er født med en nysgerrighed, som er en vigtig drivkraft i legen. Legen giver erfaringer, erfaringer skaber indsigt, indsigt giver selvforståelse samt en forståelse for omverdenen.

Legen er den udtryksform, barnet benytter sig af til at formidle sanseindtryk, og bearbejde dets oplevelser og indtryk. Barnet leger sin virkelighed, dvs. det prøver at forstå dets hverdag gennem leg. Det afprøver forskellige voksenroller f.eks. pædagogens,

buschaufførens eller forældrenes.

Barnet tager selv initiativ til legen, eller bliver inspireret til denne af de andre børn/voksne. I legen kan børnene bruge alle de forskellige former for spil eller legetøj, der findes i vuggestuen. Gennem legen lærer de bl.a. at videreudvikle deres færdigheder, og bruger efterhånden mere og mere tid på det enkelte legetøj. De finder ud af, at de kan bruge sig selv med et bestemt formål for øje. De lærer at tage hensyn til hinanden og bliver opmærksomme på betydningen af at have menneskelige relationer - at have legekammerater. Børn har brug for at lege, uden der bliver stillet krav.

For at legen skal være hyggelig og rar, er vi voksne opmærksomme på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig, og guider legen i en retning, der imødekommer børnenes behov for støtte, f.eks. lave noget med de små, så de ikke ødelægger den bus, som de store lige har lavet, og når de små leger og hygger sig, passer vi på, at de får den ro og fred, som de har brug for. Derudover observerer vi, og ser muligheder for at inddrage de børn der evt. står uden for legefællesskabet.

Personalet skal sikre, at stuens legetøj appellerer til / inspirerer barnet i dets forskellige udviklingstrin.

Genstandsleg/mestreleg. Legen er præget af den nysgerrighed, barnet har overfor alle de ting, der omgiver det. Barnet leger med tingene for at mestre dem, for at opdage hvad de kan eller ikke kan bruges til. Eks., klodser, køkkenting m.m.

Parallelleg. Barnet har nu fået en større forståelse for legetøjets funktion. Børnene inspirerer hinanden og udvikler legen. De leger med samme slags legetøj ved siden af hinanden. Eks., biler sættes i rækker, mad serveres, legoklodser bygges i højder.

Førrolleleg. Dette udviklingstrin er karakteriseret ved, at barnet i legen direkte udfører aktiviteter, som det selv udsættes for. Eks.: Barnet lægger sig og lader som om det sover eller imiterer de voksne i f.eks. dukkekrogslege.

Vi skal sikre, at stuerne har legetøj, der tilgodeser både drenge og piger, eks., værktøj, dukker, biler, udklædningstøj m.m. samtidig med, at vi er bevidste om, ikke at lægge op til eller presse børnene i bestemte roller, men fremelske deres egne initiativer. Ligeledes er det vigtigt, at vi ser mulighederne i andet end standardlegetøj. Eks., kameraer, telefoner m.m.

Aktiviteter

Ved tilrettelæggelse af aktiviteter, tager vi udgangspunkt i det enkelte barn og gruppen. Vi opdeler børnene efter alder og udviklingstrin, men også under hensyntagen til og respekt for deres fælles interesser, personlighed og rolle i gruppen. Ligeledes er det nødvendigt at tage specielle hensyn til nystartede børn.

For de mindste børn prioriterer vi at ture og udflugter foregår i lokalområdet, hvor børnene kan blive trygge og turde overskride egne grænser. Dette er en forudsætning for senere at kunne magte og tage imod de oplevelser og udfordringer en længere tur kan give. På de små udflugter kan børnene få nogle vigtige sansemæssige oplevelser og udfordringer imens de kan overskue både afstand og tempo.

Aktiviteterne kan foregå i en lille gruppe eller i hele gruppen. Disse aktiviteter kan både være planlagte eller spontane, igen under hensyntagen til de signaler børnene sender, men også med udgangspunkt i den voksnes ideer.

Vi tilbyder børnene forskellige projekter af kortere eller længere varighed. Her får børnene i større eller mindre grupper, mulighed for at eksperimentere og fordybe sig i forskellige temaer, der er relevant på et givent udviklingstidspunkt. Aktiviteterne kan være sæsonbestemte, men altid med fokus på det enkelte barns udvikling. I forårs- og sommermånederne vil det være naturligt, at flere aktiviteter foregår i det fri. Vi tager på længere ture med madpakker og sover ude, mens vintermånederne begrænser de længere ture. Ved aktiviteter benytter vi fællesarealer og diverse aktivitetsrum, for på den måde at give børnene så mange spændende og alsidige oplevelser som muligt.

Vi prioriterer børns eksperimenter og oplevelse af forskellige materialer, altså den proces de deltager i, frem for det rent produktmæssige. Samtidig er det dog vigtigt, at vi anerkender børnenes "produkter" ved eksempelvis at udsmykke stuen med dem.

Der vil altid være voksne tilstede i de rum børnene befinder sig. Ligeledes har vi regler for, hvordan vi tager på tur. Det er forsvarligt, at en voksen går tur i nærmiljøet med to børn, men tager man på længere ture eller besøger eksempelvis museer og teater, er man altid to voksne.

Det er pædagogen på stuen, der i hvert enkelt tilfælde vurderer, hvor mange børn der skal med på tur - både i forhold til sikkerhed, men også i forhold til det pædagogiske indhold.

Læring

Hverdagslivet er udgangspunkt og omdrejningspunkt for børns læring, og alle de situationer, som gentager sig dagligt, både planlagte aktiviteter, spontant opståede situationer, leg og rutinesituationer er læresituationer, som udfordrer børnene, og styrker deres udvikling og trivsel. Der hvor der specielt lægges vægt på, at børnene selv er aktive, medbestemmende og formålssættende, vil læringen oftest være god, produktiv og givende. I alle situationer er medlæring en del af alle læreprocesser. Alt hvad man har relation til, er læring.

Børn lærer at forstå verden ved at undersøge de fysiske omgivelser og ved at afprøve reaktioner og grænser i samspillet med andre, som har betydning for dem.

Børn er naturligt nysgerrige, og vil gerne vide og forstå, hvordan tingene hænger sammen og hvorfor. De stiller hele tiden spørgsmål såvel nonverbalt som verbalt og kræver

umiddelbare og passende svar af deres omgivelser.

Børnene i Dosseringens vuggestue er dagligt sammen med forskellige børn og voksne. Dette er med til at lære børnene at udtrykke sig på forskellige måder, samt at forstå at andre kan opfatte tingene anderledes end dem selv. Gennem leg fremmes børnenes udvikling både intellektuelt, sprogligt, fysisk, socialt og følelsesmæssigt.

Det psykiske og fysiske miljø skal bidrage til, at de mål vi har for børnenes udvikling og trivsel bliver muliggjort og styrket. Vi har en anerkendende tilgang til vores arbejde og til hinanden, hvor vi har en god omgangstone, det være sig også med forældre og børn. Vi er lyttende, nærværende og empatiske.

Det er også vigtigt, at det fysiske miljø inspirerer og udfordrer børnenes motorik, sanser og leg.

Indretning, udsmykning og den anerkendende tilgang til det pædagogiske arbejde kan ses og opleves i forhold til den styrkede pædagogiske læreplan.

For at børnene skal kunne føle sig hjemme og lade sig inspirere, indretter vi med fotos, plakater, planter og børnenes egne tegninger og malerier. Ligeledes er loftet udsmykket med mobiler, grene, fiskenet, mm., der stimulerer børnenes nysgerrighed og sanser. På alle stuer hænger "huse" med billeder af børnenes familier.

Vi er meget bevidste om hvordan tingene præsenterer sig og vi forsøger at rydde op løbende for at give overblik.

Vi forsøger at skabe et miljø, hvor kontraster er med til at præcisere forskellige sanseindtryk dvs. der både skal være plads til at råbe højt, spille høj musik og at være vild. Samtidig skal børnemiljøet være indrettet til de stille stunder med mere fokus på at lytte end at være ekspressiv.

Børns mulighed for udfoldelse på egne betingelser er ikke kun afhængig af rummets størrelse, placering og regler for brug, men også af indretningen. Det fysiske miljø spiller en væsentlig rolle for, hvordan barnets selvstændighed og initiativ fremmes eller hæmmes.

Når vi indretter vores institution, tager vi udgangspunkt i børnegruppen dvs. alder, køn og udviklingstrin og skaber en ramme, der kan udnyttes og bruges af børnene på forskellig måde.

Vi undgår så vidt muligt pladskrævende og stationært indbo, som kan bremse børnenes mulighed og behov for at præge og bearbejde sine omgivelser.

Den voksnes rolle er:

At være omsorgsfulde og forsøge at sætte sig ind i barnets situation og måder at tænke på

At opmuntre og stimulere børnenes nysgerrighed, evner og glæde ved at lære.

At udvikle barnets tænkning ved, måden, der bliver svaret på.

At hjælpe barnet til at reflektere i forhold til sig selv og sin omverden.

At stimulere det barnet kan, og ikke hvad det ikke kan.

At skabe nogle gode fysiske og trygge rammer.

At skabe mulighed for at fordybe sig i eks. legen, og sikre plads og ro.

Fortælling - børns læring og hverdagsliv

Når alle børnene er kommet omkring kl. 9.15, er der samling på stuerne. Samlingen kan foregå på forskellige måder:" Børnene vælger sange efter tur, de voksne vælger sangene, der laves bordteater, og børnene kan opdeles aldersmæssigt i grupper".

Eksempel: Alle børnene er kommet og en af de voksne siger ud i rummet: "Nu skal vi synge! Kan I finde en pude!?" Fire af børnene reagerer på opfordringen, og henter en pude hver. En af pædagogerne tager resten af puderne og lægger i en rundkreds og beder resten af børnene om at komme og sætte sig ned. Vi finder kortene med billeder af sangene frem, og hvert barn vælger en sang efter tur. Vi bruger fagter og lyde, og børnene er med på hver deres aldersmæssige niveau.

Efter morgensamlingen går formiddagens aktiviteter i gang. Nogle gange har vi på forhånd planlagt, hvad vi skal lave, andre gange vælges mere spontant, men vi vurderer altid dagens indhold efter forholdene den pågældende dag. Det kan være, at vi har planlagt en stille inde aktivitet, men at vi på børnene mærker et stort behov for at komme ud eller, at vejret bare er for dejligt til at blive inde.

Sygdom i personalegruppen kan også gøre, at vi må ændre vores planer. For at imødekomme børnenes behov for udvikling og stimulering, bliver de som udgangspunkt, de tre gange om ugen, hvor vi er fire personaler på stuen, opdelt i en lille- og en storegruppe.

Eksempel:" Efterår i nærmiljøet": Storegruppen er taget på tur til Assistens Kirkegården. Efter at være kommet lidt ind på kirkegården, kommer børnene op af vognene og ud at bevæge sig. Vi aftaler, at vi ikke skal have alt for meget fart på, hvis vi skal opdage noget. Vi er enige om, at vi skal dele vores oplevelser. Børnene viser stolt de ting frem, som de

finder, og vi taler med børnene om bladene, der falder af træerne, vandpytterne og kastanjerne, man kan samle op og komme i lommerne, egerne, fugle, insekter etc. Vi "fodrer" skildpadden og ser på nisserne ved Heerups grav. Børnene får lov til at bevæge sig frit omkring, men vi taler med dem om, at det er forbudt at gå ind på gravene. Nogle gange går vi forbi H.C. Andersens grav og fortæller et eventyr.

Lillegruppen er taget langs søerne hen på en lille hyggelig legeplads. På legepladsen er der en stor gynge, som alle seks børn kan sidde/ligge i på en gang. Vi synger sange og gynger samtidig. Børnene løber/kravler rundt og undersøger det hele, pjasker i vandpytter, smager og mærker på sand, grus og blade.

Ved 10.30- tiden ophører vi med aktiviteter/ vender hjem fra ture ud af huset, da vi skal være klar til at spise kl. 10.45-11.00. Børnene kommer på badeværelset, og får vasket deres fingre, og er nu klar til at spise. De små sidder sammen og får deres mad øst op, mens de store selv er med til at dække bord og øse mad op. Mens vi spiser, taler vi om løst og fast, for eksempel ting vi har oplevet i løbet af dagen, eller det som optager børnene lige nu. Efterhånden som børnene bliver færdige med at spise, kommer de på badeværelset, hvor de selv finder deres kasse til tøj, og alt efter alder er med til at klæde sig af, gå på toilettet, tale om kroppens funktioner og blive klar til at sove.

Børnene vågner på forskellige tidspunkter og kommer på badeværelset, hvor de voksne hjælper med at give dem tøj på. Vi er i køkken/alrum med de børn, der vågner først. Er mange børn vågnet tidligt kan vi gå i rytmik eller i sanserummet.

Vi begynder at spise eftermiddagsmad ved 14-14.30- tiden, og herefter har vi resten af dagen til enten at lege inden døre eller på legepladsen. På legepladsen har børnene mulighed for at lege med børnene på tværs af etagerne. Om eftermiddagen leger børnene med det, de har lyst til, og vi er medspillere og igangsættere, hvis der er behov for det.

Ud fra eksemplerne fremgår det, at hverdagens praksis naturligt indeholder læring fra alle seks temaer i Den styrkede pædagogiske læreplan:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Den personlige udvikling ligger implicit i hele hverdagen, idet barnet gennem de erfaringer det gør sig, udvikler selvværd/selvtillid og får en større forståelse for, hvem det selv er, og hvad det kan og ikke kan. Det samme gør sproget, idet vi sætter ord på alt det, vi foretager os med børnene, og er opmærksomme på, at lytte og afvente, at børnene selv øver sig i at samtale og udvikle sprog.

I eksemplet "morgensamling" udvikles især børnenes sproglige færdigheder ved hjælp af sange, og fagterne til sangene understøtter ordenes betydning. Kultur, æstetik og fællesskab er repræsenteret både i sangene, og i det fællesskab der opstår, når vi tager valg, synger, snakker og er opmærksomme på hinanden. De sociale kompetencer bliver udviklet, ved at barnet føler sig som en del af fællesskabet, med opmærksomhed på kammeraterne, og ved at de øver sig i at hjælpe og vente på tur.

I aktivitetseksemplet indgår især lærerplanstemaerne om krop, natur og kultur. Vi er ude i naturen og vi ser, sanser, undersøger og hører lyde samtidig med at kroppen bliver brugt, og børnene afprøver, hvad de kan motorisk. Desuden er vi et kulturelt sted, og vi fortæller børnene indirekte om de kulturelle værdier, de berømte mennesker, der ligger begravet på kirkegården, har bidraget med.

Lærerplanstemaerne om social udvikling, bevægelse og natur indgår især i aktiviteten med lillegruppen. De er sammen om at dele gyngen, og samtidig skal de tage hensyn til hinanden, så der er plads til dem alle. De bevæger sig og prøver sig selv af motorisk. De undersøger omgivelserne og lærer gennem sansning.

I spise- og soverutinerne ligger der en stor læring, især i forhold til de fire første læreplanstemaer, mens der om eftermiddagen er mulighed for at komme omkring alle temaerne.

I hverdagen er der forskel på, i hvor høj grad henholdsvis voksne og børn har indflydelse på indhold og form i den læring, der finder sted. Man taler om tre forskellige læringsrum:

- Voksenskabt læring. Den voksne går foran barnet.
- Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet.
- Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bagefter barnet.

De tre læringsrum indgår alle i vores hverdag. Nogle gange går vi foran barnet, for eksempel ved morgensamling, andre gange går vi ved siden af barnet, for eksempel vores tur på Assistens Kirkegården, og andre igen går vi bagefter barnet, for eksempel i den frie leg på stuen eller legepladsen. Ved at være bevidste om vigtigheden af alle tre læringsrum og turde se på vores praksis i forhold til dem, undgår vi en ensidig læring, hvor enten barnet eller den voksne mangler indflydelse.

Legepladsen

For at tilgodese barnets helhedsudvikling, er vuggestuens legeplads nøje planlagt. Legepladsen giver mulighed og rum for en masse oplevelser, på trods af dens størrelse.

Vi mener, det er vigtigt at kunne gemme sig, cykle, spille bold, lege vandlege, vilde lege, balancere, kravle op/ned, lege før-rollelege, stille lege samt have gode sansemæssige oplevelser. Vi har øje for de legesignaler børnene sender, og derfor vil legepladsen altid være under udvikling.

Den voksne har vekslende roller på legepladsen – til tider skal vi være igangsættende og inspirerende for børnenes leg, f.eks. ved at sætte en graveleg i gang i sandkassen eller lede efter insekter i græsset. Andre gange er vi de iagttagende. Når børnene selv har en rigtig god leg er det vigtigt, at vi kan trække os og lade barnet lege på egne præmisser.

Vi har indrettet en sansehave, hvor børnene er med til at så, plante og høste. Sansemæssigt kan børnene dufte, smage og føle på planterne. Derudover følger de processerne og lærer hvad der kan spises.

Indretning af grupperummene

Det fysiske miljø spiller en væsentlig rolle for, hvordan barnets selvstændighed og initiativ fremmes eller hæmmes. Børns mulighed for udfoldelse på egne betingelser er ikke kun afhængig af rummets størrelse, placering og regler for brug, men også af indretning.

Når vi indretter vores grupperum, tager vi udgangspunkt i børnegruppen dvs. alder, køn og udviklingstrin og skaber en ramme, der kan udnyttes og bruges af børnene på forskellig måde.

Vi undgår så vidt muligt pladskrævende og stationært indbo, som kan bremse børnenes mulighed og behov for at præge og bearbejde sine omgivelser.

For at børnene selv skal kunne vælge legetøj, er det anbragt på reoler så lavt, at de selv kan nå det, og legetøjet har faste pladser. - Skuffer og opbevaringskasser har påklistede symboltegninger, som gør det overskueligt for børnene at finde tingene, men også for at kunne deltage i oprydning, hvis de har lyst. For at udfordre børnene på en anden måde, vil enkelte legeting kun komme ned/frem ind imellem.

Grupperummene er møbleret med borde og stole i forskellig højde og størrelse, som udover at give plads til måltiderne, også dækker børnenes behov for bevægelsesfrihed og handlerum i forbindelse med forskellige beskæftigelser. Vi har placeret lave borde tæt på reolerne, så børnene har afsætningsmuligheder og plads nær ved legetøjet.

Alle grupperum har indrettet et legekøkken og har udklædningstøj hængende, så

børnene får mulighed for at udvikle førrolelegen.

Der er kroge med mulighed for afskærmning, der imødekommer børns behov for at trække sig tilbage og lege alene eller i små grupper uden overvågning. Grupperummene er indrettet med fotos, plakater, børnenes tegninger og malerier, mens lofterne er udsmykket med forskellige ting som f.eks. grene og uroer, der stimulerer børns nysgerrighed og sanser. På alle stuer hænger huse med billeder af børnene og deres familier.

Spisning

I vuggestuen er måltiderne vigtige pædagogiske situationer. At gøre måltiderne til positive oplevelser kræver indsigt både i børnenes udvikling og i deres forskellige vaner og traditioner.

Børnene tager hver dag del i de praktiske gøremål omkring måltiderne. De øser selv maden op, smører selv deres brød og hælder selv mælk op af små kander. Dette giver dem en oplevelse af selvhjulpenhed og kompetence til at klare den daglige tilværelse.

Når børn deltager i borddækning, er det fordi de synes det er sjovt og gerne vil være med. Vi giver os god tid og tilrettelægger måltidet således, at det foregår i en hyggelig atmosfære, hvor der er lejlighed til småsnak, børn og voksne imellem.

De yngste sidder i trip trap stole, mens de ældste børn selv vælger, hvor de vil sidde ved de lave borde.

Børnene er delt op efter alder af respekt for både de yngste og de ældste børn, da vi på den måde kan styrke det sociale fællesskab og kan give udfordringer og opgaver i forhold til deres alder og kunnen.

De yngste børn får små portioner serveret, hvor hver del af måltidet er placeret hver for sig, så det virker indbydende og overskueligt for det lille barn at gå i gang med. Personalet forsøger at motivere børnene til at smage forskelligt og nyt, men respekterer barnets eget valg med hensyn til at smage og vælge. Vi lægger vægt på glæden ved måltidet.

Skifte

Når børnene har spist, kommer de på skift ud på badeværelset og får en ny ble på, inden de skal sove til middag. Vi giver tid til omsorg og nærhed med hvert enkelt barn, da vi er meget opmærksomme på ikke at gøre skiftningen rutinepræget.

Vi prioriterer børnenes aktive medvirken højt, og giver den nødvendige tid til det enkelte

barn. De store opmuntres til selv at tage tøjet af evt. med lidt hjælp fra en voksen. De sidder på toilettet hvis de har lyst, og henter selv bleer i skuffen.

Dette samarbejde omkring bleskiftningen, hvor barnet deltager aktivt, men får hjælp af den voksne til det der er svært, betyder for de store børn bl.a. en udvikling af kropsbevidsthed, selvværd, motorik, samt en udvikling af deres sprog. For de yngste børn, som skiftes på puslebordet, er den nære intense kontakt med den voksne det centrale

Sove

Mellem klokken 12.00 og 14.30 sover børnene til middag. Alle børn har brug for at hvile, for at have overskud til at være sammen med mange børn og voksne. Sovemønsteret er en individuel sag, og derfor er der mange af de små nystartede børn, som i en periode har brug for ekstra søvn. De store børn sover på madrasser på stuen, og de mindste sover i barnevogne / krybber på altanen eller i gården. Børnene, der sover på stuen, har faste pladser, da det sammen med den genkendelige rytme, giver børnene den tryghed, som er medvirkende til, at de kan falde i søvn.

Vi giver os, på en stille og rolig måde, god tid, så det bliver hyggeligt og rart for barnet at blive puttet.

Der er hele tiden opsyn med børnene, når de sover, og efterhånden som de vågner igen, giver vi os igen god tid, så de stille og roligt kan blive klar til resten af dagens udfordringer.

Børns søvn

Søvnen er en af de vigtigste grundsten for et sundt helbred, og for at kunne klare alle de stimuli, som man udsættes for, såvel fysisk som psykisk og socialt. Derfor kan man ikke undvære søvnen. Søvnen bruges til at opretholde balance i kroppen, og under søvnen får kroppen ro til at forny sin energi.

Søvn har bl.a. betydning for væksten, kroppens celler og væv genopbygges, immunforsvaret, indlæring og hukommelse. Mangel på søvn kan adfærdsmæssigt give udslag i kropslig uro, hyperaktivitet, øget irritabilitet, aggressivitet og øget stressberedskab.

Om et barn sover eller ikke sover, og hvor meget det sover, påvirker hele familien, da det ikke kan undgå at indvirke på forældrenes søvn eller mulighed for søvn. Derfor er det vigtigt med gode sovevaner og faste rammer for sengetider. Børn, som har svært ved at falde i søvn om aftenen, er som regel overtrætte, da svært ved at falde i søvn kan skyldes

for lidt søvn eller uhensigtsmæssige søvnvaner.

Børn der sover middagslur til de vågner, friske og udhvilede, sover også bedre om natten. Gode søvnvaner etableres ved hjælp af regelmæssighed og gode rutiner omkring sovetid. Ansvaret for at rytmer og sengetid bliver overholdt, ligger hos forældrene.

Vi er altid i dialog med den enkelte forælder ang. barnets soverytme, men det anbefales at børn ikke vækkes, når de sover til middag, da børn ikke kan sove for meget, men for lidt. Børn skal sove så meget, at de er udhvilede, når de vågner, både fra dagslur og fra nattesøvnen. Middagsluren skal bare ikke slutte senere end kl. ca. 15.30.

Børn drømmer meget, hvilket man mener er vigtigt for den psykiske udvikling. Vær hos barnet, hvis det er ked af det, så det selv falder i søvn til sidst.

Hjælp barnet til at forstå sine egne følelser, ved at sætte ord på dem. Det er ok med protester, skrig og gråd – accepter og rum barnets følelser og frustrationer. Barnet er i gang med en hel naturlig udvikling, og er i gang med sin første selvstændighedsperiode.

Dag/uge/månedlige aktiviteter.

Aktiviteterne, som kan foregå i større eller mindre grupper, kan være:

- Morgensamling
- Rytmik
- Yoga
- Leg på stuen eller på legepladsen
- Vandleg/fodbad
- Modellervoks/ trylledej
- Maling/ værkstedsarbejde
- Kartoffelmel og vand
- Museumsbesøg
- Andre ture ud af huset.

Morgensamling

Som en god start på dagen, holder vi morgensamling stuevis. Vi snakker bl.a. om, hvem der er kommet, og hvad der optager børnene, og for at bevare den gamle sangtradition, synger vi både gamle og nye sange. Gennem dette samspil og samtale, først og fremmest med den voksne; men efterhånden også med de andre børn, udvikles børnenes sprog og begrebsverden.

Det kan foregå som små dramalege eller dukketeater, hvor den voksne bruger kropssprog og mimik, ligesom der til sangene bruges fagter, som udtryksmåde, for at tydeliggøre budskabet. Herved skærpes børnenes opmærksomhed, fantasi og sproglige udvikling.

Børnene bestemmer selv sangene ud fra enten sangkort eller ting, som symboliserer sangene. Herved styrkes medbestemmelse og den sociale udvikling, idet de skal vente og tage hensyn til hinanden, når de skal skiftes til at vælge.

Mange børn har svært ved at bevare engagementet og koncentrationen, hvis de bliver afbrudt i samlingen, og det kan være svært for et barn, at finde sig til rette, hvis aktiviteten er i gang, når de kommer. Derfor opfordrer vi til, at forældrene er i dialog med os, så vi kan vælge at tage imod barnet enten på stuen eller i gangen.

Rytmik og børneyoga

Da vi har et specielt indrettet rytmiklokale, og vi oftest, af hensyn til alder og udviklingstrin, deler børnene op i mindre grupper, betyder det, at hver enkelt gruppe bliver tilgodeset i forhold til sprog, leg, social kompetence osv. Vi tilgodeser også den motoriske udvikling, ved at rydde gulvet på stuen, og lave tumlebane, danse eller andet her.

For at styrke motorikken og kropsbevidstheden hos det enkelte barn, tilrettelægger vi små forløb, hvor vi tager udgangspunkt i, at der er børn, der er motorisk urolige, og derfor har brug for rolige bevægelser med afspænding, passive børn, der har brug for aktivitet, bange, forsigtige børn, der har behov for støtte til at turde osv.

For at kunne støtte og stimulere børnene, er det vigtigt, at vi er bevidste om, at tage udgangspunkt i børnenes egne behov for at eksperimentere med bevægelse, og dermed inddrager deres egne ideer.

I rytmikrummet er der en spejlvæg, hvor børnene kan iagttage sig selv og hinanden i aktion, og desuden har vi flere redskaber, som vi benytter i bevægelseslegen, hvad enten den er styret eller spontan. F.eks. bruger vi forskellige madrasser, hynder, bolde og sanseredskaber samt diverse rytmeinstrumenter og musikanlæg. Flere af disse redskaber, kan i fantasilegen blive til hvad som helst, som f.eks. vilde dyr i zoologisk have eller skibe, vi kan sejle i.

Vi gentager det samme forløb/tema over en længere periode, inden vi fornyer det, da det er genkendelsens glæde, og oplevelsen af, at have prøvet det før, der er det centrale for barnet. At kunne huske, at "det turde jeg godt", styrker børnenes lyst og motivation til at prøve nyt og udfordre egne grænser.

Børneyogaen er et godt pædagogisk redskab til styrkelse af kropsbevidsthed og vejtrækning. Vi ser og oplever, at børneyoga er et godt redskab til en masse sjov, leg, samhørighed og god motion, og den er samtidig på børnenes præmisser. Der er ingen konkurrence eller "vær nu stille" i børneyoga, men børnene bliver mødt hvor de er, og der bruges leg, bevægelse, musik, sang, kreativitet og en masse sjov. Børnene får stimuleret både krop og sind, idet yogaen er til både hjerne og hjerte.

Korsgadehallen

En dag om ugen går vi i Korsgadehallen, hvor vi har masser af plads til udfoldelse i hele den store hal. Her er der ligeledes bolde og diverse redskaber vi kan bruge. Al læring er afhængig af en god fysik og motoriske færdigheder. Derfor er vi glade for at kunne benytte Korsgadehallen en gang om ugen. Her er der så meget plads, at alle kan være der, og de enkelte stuer afgør selv, om det er de store, de små eller alle sammen, der skal afsted. Oftest laver vi en stor og udfordrende klatre/tumlebane, som kan stimulere både små og store. Andre gange samler vi en bestemt aldersgruppe på tværs af stuerne, til eksempelvis yoga, sangleg eller boldspil.

Leg indendørs/udendørs

Leg er den mest betydningsfulde aktivitet, når barnet skal lære omverdenen at kende, og lære at begå sig i den. Legen er barnets egen; men de voksne skal give børnene forudsætninger for at lege, og de skal skabe rammerne og opfordre børnene til at lege. At legen ofte opstår spontant, og børnene selv tager initiativ, når de lader sig styre af en naturlig nysgerrighed og lader sig inspirere af de andre børn, udelukker derfor ikke, at vi også planlægger legeforløb, enten på stuen eller på legepladsen.

Ved at planlægge legen kan vi bl.a. få mulighed for at observere børnegruppen og det enkelte barn, med henblik på at støtte dem optimalt i.f.h.t. deres udvikling. Vi kan eksempelvis støtte børnene i at knytte kontakter og finde legekammerater, og vi kan tilrettelægge forløb, hvor vi iagttager og tilgodeser specielt drengenes eller pigernes behov i legen, eller fokusere på bestemte aldersgrupper, som vi ønsker at stimulere.

Sanserum

I sanserummet har vi skabt et miljø, som tilgodeser børnenes individuelle behov for leg

med former, overflader, farver, lys og lydniveauer. Her er der mulighed for aktiviteter der specielt tilgodeser sanseapparatet uden forstyrrelse af anden leg og beskæftigelse. Rummet er indrettet som en jungle med "onkel Toms hytte", som børnene kan klatre op i. Derudover er der "kuglebad", madrasser, klatrevæg, puder og specielle sansekasser med forskellig overflade og farve, samt birketræstammer og aktivitetscenter, hvor børnene, i små grupper, kan udforske og bearbejde sanseindtryk, og få skærpet deres nysgerrighed.

Læserum

Børn er vilde med at læse bøger og kigge på billeder, og dette er en utrolig vigtig del af børnenes sprogtiltagelse og evne til at kommunikere. Børn er naturligt nysgerrige, og alle stuer har bøger, som børnene kan lade sig friste af og benytte sig af, når de har lyst. På stuen bliver børnene dog nemt inspireret og nysgerrige på det, de andre er i gang med, og mister derfor hurtigt fokus på bogen, de har valgt. Vi har derfor indrettet et læserum, hvor der kun er bøger. Her har børnene mulighed for at fordybe sig og udvikle koncentration.

Rummet er indrettet med et plateau med to trin, med madrasser og en masse puder, og på gulvet er der gulvtæppe, så børnene selv kan vælge, om de vil sidde eller ligge, når de læser og kigger på billeder. På væggene er der hylder med bøger, som står med forsiden ud, så selv små børn kan blive inspireret og vælge.

Rummet benyttes af små grupper ad gangen, og forløbet skal tilrettelægges og styres bevidst, alt efter børnenes alder. De yngste skal måske bare lære at vælge, håndtere bogen og stille på plads. Med de ældste kan man efter et tema aftale, at der kun skal læses bøger med tilknytning til dette. Man kan vælge en dag, hvor det handler om rim og remser eller end dag, hvor det kun er den voksne, der læser op.

Vandleg/fodbad

Til vandlegen har vi et stort badebassin og nogle små badebaljer, samt forskelligt materiale og legetøj til leg med vand. Vi arbejder altid med få børn ad gangen, både af hensyn til sikkerheden; men også af hensyn til et optimalt udbytte for den enkelte. Vandlegen tilrettelægges afhængig af det enkelte barns udviklingstrin og erfaringer med vand. De helt små, kigger i starten ofte bare nysgerrigt på, imens de leger med legetøjet ved siden af bassinet.

Formålet med vandlegen er, at børnene, når de er blevet trygge og parate, kan få nogle nye erfaringer, og samtidig styrke deres kropsbevidsthed i forhold til det nye element. Når børnene er blevet fortrolige med vandet, får de mulighed for, at udvikle bevægelse og balance, samtidig med at de gør sig erfaringer, når de hælder med kander, sejler med skibene, vasker dukken osv.

Af etiske og blufærdigheds grunde har børnene altid badebukser på i denne aktivitet.

Et fodbad i rolige omgivelser, nyder børnene også. Hvert barn får sin lille balje med små børster, kastanjer eller pastaskruer i. Der tændes lys (batteri), og både her og ved sovetid bliver børnene mødt med beroligende musik, og bliver nogle gange sendt på en "drømmerejse", hvor de lytter til en historie, som den voksne fortæller. Børn får en positiv sanseoplevelse af et fodbad.

Modellervoks/trylledej

Når børnene arbejder med modellervokset, sker det ofte, at der kommer et produkt ud af det, i form af en figur/skulptur eller lignende; men det primære er, at børnene lærer materialet at kende, får nye erfaringer og bruger sig selv og begejstres, når noget lykkes.

Når børnene føler på modellervokset, trykker det fladt, fedter fingrene ind og river små stykker af modellervokset, lærer de materialet at kende.

Som en yderligere inspiration til legen med modellervokset, har vi krukke med forskellige skruer, møtrikker, nøgler og meget andet, som kan bruges til at lave mønstre og aftryk med.

Imens børnene leger med modellervokset, altså den aktive handlen og afprøvning af egne grænser, kommenterer og småsnakker børn undervejs, og stimuleres således også sprogligt og socialt.

Maling/værkstedssarbejde

Når vi maler, får børnene kedeldragter eller forklæder på, så de skåner deres tøj, og vi kan enten arbejde i vores specielt indrettede malerværksted, hvor børnene maler på et stort staffeli langs væggen eller vælge at blive på stuen, alrummet eller badeværelset, hvor der males stående ved borde, som børnene kan bevæge sig rundt om, når de arbejder. Børnenes udviklingstrin er det afgørende, i forhold til valg af type maling (fingermaling, alm. maling, lakmaling, vandfarve osv.), samt valget af redskaber.

Vi har forskellige typer papir at arbejde med, ligesom vi kan vælge mellem alm. pensler, i forskellige størrelser, svampe eller malerruller. Drivkraften i processen er børnenes naturlige nysgerrighed, som baner vejen for deres eksperimenter og oplevelse af de forskellige materialer. Mens vi arbejder, snakker vi om det vi laver, benævner farvevalg og motiver, og motiverer således børnene til at engagere sig i det der foregår. Således stimuleres børnenes sprog, begrebsverden og deres motorik.

Med udgangspunkt i børnenes alder og erfaring, tilbyder vi forskellige projekter, af kortere varighed, hvor der kan arbejdes med andre materialer, som f.eks. gasbeton, der saves og

hugges til skulpturer, der efterfølgende males og dekoreres. Træ, sten eller andet tager vi med hjem fra ture og udflugter, til senere bearbejdning og udsmykning.

Ofte kan vi i samarbejde med folk i lokalområdet (eks. stadsgartneren, personalet på Assistens Kirkegården), få materialer, som træstubbe, grene og sten leveret i ønskede mål og mængder. Det er i øvrigt ikke småting, vi selv finder, når vi går tur med vores små spande i området, for senere evt. at samle det til små skulpturer eller til udstilling på stuerne.

Kartoffelmel og vand

En enkel, men stor sansemæssig oplevelse, er leg med kartoffelmel og vand. Stående rundt om bordet, så der er bevægelsesfrihed for den enkelte, leges der med materialet, som bliver hårdt, når man klemmer det sammen i hånden, for at blive helt blødt og flydende igen, når man slipper taget.

Det er samtidig koldt og glat, at røre ved, og især for de yngste børn, er det et godt materiale at starte med, inden de skal prøve maling eller modellervoks. Ofte drypper vi lidt maling i, som inspiration til legen. Når børnene trækker kulørte striber i kartoffelmelet, skubber og klemmer materialet, arbejder de således også med fingermotorik, udvikling af erfaringer og fantasi.

Museumsbesøg

Vi besøger forskellige museer, fordi børn har brug for spændende kulturelle oplevelser, store rum, farver, billeder, skulpturer osv. Når vi besøger et museum, kan det være ganske spontant; men andre gange er det en del af et forløb, for at skabe sammenhæng i oplevelserne.

Steder vi besøger er f.eks. Nationalmuseet, Thorvaldsens Museum, Glyptoteket, Zoologisk Museum, Statens Museum for Kunst, Københavns Museum osv.

Vi foretrækker steder, hvor børnene må røre ved tingene; men udelukker dog ikke, de steder, hvor det er en rent visuel oplevelse.

Det er børnenes tydelige måde at bearbejde de nye indtryk og virkeligheden på, med fagter og udbrud, som styrer forløbet, og de voksnes rolle/opgave er at deltage i børnenes undren, begejstring, forbavselse eller glæde. Hvis det er muligt, køber vi postkort, plakater eller andet med hjem, så vi kan snakke og bearbejde oplevelserne og indtrykkene hjemme i vuggestuen.

Andre ture ud af huset

Ud over de planlagte ture og udflugter til museer, teatre, Zoologisk have, Den Blå Planet, Botanisk have, Cinemateket, Biblioteket på Blågård's plads, Naturcenter Amager, hvor vi sover i shelter osv., benytter vi også Assistens Kirkegård, Dyrehaven, strand og skov, de offentlige legepladser, parker og andre steder i både lokalområdet og hele byen, lige så tit, vi har mulighed for det.

For at styrke børnenes immunforsvar, er det vigtigt at komme ud og bevæge sig, i næsten al slags vejr.

Det primære er dog, at få alsidige oplevelser og erfaringer fra natur, kultur og samfund. Vi skal opleve og opdage noget, som kan skærpe iagttagelsesevnen og evnen til fordybelse samt inspirere til leg og samvær i gruppen. Derfor giver vi os god tid, så der er tid til at undersøge og eksperimentere undervejs, og tage de anderledes udfordringer op, som disse områder byder på.

Om sommeren går turene længere væk, og vi tager madpakker med og engang imellem, sover børnene ude, evt. i små telte.

Traditioner

Vi synes det er vigtigt at videreføre traditioner, fordi det er en del af vores kulturarv. I vores daglige arbejde lægger vi vægt på at kunne give nogle af de værdier videre, som er gode for barnets almene udvikling, og hvor vi kan være et supplement til hjemmet.

Festdage i vuggestuen

Når vi markerer diverse festdage, planlægger vi dem med overskuelige handlinger, der symboliserer det særlige ved disse dage, og hvor børnene aktivt kan deltage.

Fastelavn

Etagerne/stuerne fejrer fastelavn hver for sig. - Vi opfordrer alle, både børn og voksne til at være udklædte. Om formiddagen slår vi "katten af tønden" og synger fastelavnssange.

Om eftermiddagen er der åbent hus for forældrene, hvor vi får fastelavnsboller - kaffe / te og saftvand.

Sommerfest

Hver sommer holder vi sommerfest for børn, forældre og personale. Det foregår stuevis og hvis vejret er godt, er vi som regel på legepladsen, hvor der er masser af plads til at lege efter maden.

Jul

Først i december pynter vi med et stort juletræ i hallen, desuden har hver stue sit eget juletræ. Stuerne holder morgensamling med julesange, nisser og pebernødder i hele måneden. Derudover tager vi ex. på juleudstilling, i juleteater og på nissejagt rundt i byen. - Vi får julemiddag bestående af kalkunsteg, flæskesteg, brune kartofler og rødkål - en af de sidste dage før jul, hvor julenissen også kommer forbi med en sæk gaver til stuerne.

Påske

Vi markerer påsken ved at pynte op, så karse og lege forskellige lege.

Fødselsdage

Når børnene har fødselsdag, fejrer vi dem i vuggestuen, og forældrene kan, hvis de har lyst og mulighed, deltage i fødselsdagsfesten i vuggestuen eller invitere hele / dele af gruppen hjem til fødselsdag om formiddagen.

Vi stiller flag op ved døren til stuen, skriver på tavlen hvem der har fødselsdag og dækker bordet med flag og lys. Vi synger fødselsdagssange og spiser boller, frugt eller andet, som forældrene, i samråd med stuens personale, har aftalt at have med. Til trods for at vuggestuen er økologisk, er det ikke noget krav vi pålægger forældrene i denne sammenhæng. I samråd med forældregruppen har vi besluttet at undgå slik og meget søde sager.

Husets fødselsdag

Vuggestuen har fødselsdag den 31.maj (den er oprettet i 1938). Det fejrer vi sammen med børnene, hvor vi får en lille økologisk is.

Tivoli

Hvert år åbner vi Tivoli. Det er en gammel tradition, som går tilbage til 1954, hvor PR-chefen fra Tivoli mødte børnene fra Dosseringens Vuggestue på tur ved søerne. De

havde alle ens røde jakker på og så søde ud. Det kunne hun ikke stå for og syntes, at hun måtte give de små fattige børn fra Nørrebro en god oplevelse en gang om året.

Vi tager af sted med de 22 ældste børn i vuggestuen. Der er tradition for, at vi bliver modtaget af Tivolis direktør ved indgangen, og derefter kører en tur rundt i haven med sporvognen. Hvert barn får en ballon samt mad/drikke og en tur i karrusellen, inden turen går hjem til vuggestuen. Vi har stadig, som der har været tradition for siden 1954, de røde jakker på.

Børnefællesskaber

Børnene indgår i sociale fællesskaber sammen med andre børn og voksne hele dagen, og vi er opmærksomme på både det enkelte barn, og gruppen som helhed.

I både legen, de planlagte aktiviteter og rutinerne i vuggestuen respekterer vi og lytter til barnets initiativer og engagement. Leg og aktiviteter skal være lystbetonet, og det skal give mening at lære. Det barn, der bliver lyttet til, udvikler nemmere sprog og evnen til at kommunikere, end det barn, der oplever, at ingen hører efter.

Hvis barnet ikke har lyst til at deltage i en proces, viser vi barnet respekt, samtidig med at vi er nysgerrige på årsagen, og om vi kan foretage ændringer, som motiverer barnet. Vi arbejder eksempelvis oftest i små grupper, så børnene ikke skal kæmpe om opmærksomheden, men føler sig set og hørt. Når det er de samme få kammerater, der hver gang mødes til yoga, er det nemmere at finde tryghed og lære hinandens og egne grænser at kende, og det kan der komme gode relationer og venskaber ud af.

I de planlagte aktiviteter skal der være plads til børnenes egne initiativer og måder at deltage på. Derfor er vi opmærksomme på børnenes egne initiativer, både i de planlagte og de spontane situationer.

Uanset hvilken situation vi befinder os i, lytter vi og sætter ord på handling, og lægger op til at børnene indbyrdes lytter og venter på tur. Vi bruger både legen, de planlagte aktiviteter og hverdagens rutiner til at skærpe børnenes opmærksomhed på, at de er en gruppe, der hører sammen. De andre børn har stor betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig mens det er i vuggestuen.

Pædagogisk læringsmiljø

Når vi tænker læring i vuggestuen, er vores fokus ikke først og fremmest på, at børnene skal blive skoleparate. Vi vil skabe et læringsmiljø, hvor der er fokus på at vokse som menneske, med plads til forskellighed og individualitet. Vi vil medvirke til, at børnene får mulighed for at opnå færdigheder og tro på sig selv, så de bliver i stand til at indgå i fællesskaber, og drage nytte af samspillet i børnegruppen, med en bevidsthed om egen personlighed og styrke.

Et godt læringsmiljø bygger på faglige drøftelser og refleksioner. Det er vigtigt, at vi ved hvordan vi organiserer og strukturerer hverdagen, så børnene får de bedste betingelser for at lære og at udvikle sig. Når vi tænker læringsmiljø, og dermed et legestimulerende miljø, har vi altid overvejelser om fysisk indretning, børnegruppernes størrelse, hverdagens rytme, den voksnes rolle, forældresamarbejde, og hvilke læreplanstemaer, der er i spil bl.a.

Vi prioriterer et nært, imødekomende samvær, hvor der lyttes og handlinger italesættes, hvor børnene støttes i, at sige fra og til og indgå i sammenhænge med andre børn og voksne. Samtidig søger vi at planlægge en naturlig afveksling mellem leg og aktivitet i vuggestuen, og et udfordrende og inspirerende møde med naturen og samfundet udenfor. På den måde vil alle læreplanstemaerne blive berørt.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi vil støtte og stimulere børnene ud fra deres individuelle behov, da denne forskelsbehandling betyder, at vi behandler dem ens, så hvert enkelt barn føler sig anerkendt som en værdifuld deltager i fællesskabet.

Hvis dette skal lykkes, starter det allerede ved det første møde med forældrene, hvor det vigtigste er, at møde dem individuelt med de behov, de har. Derfor prioriterer vi indkøringsperioden meget højt, og lader forældrene vide, at deres behov er vigtige, og at der ikke er noget forkert, at undre sig over, eller spørge om.

Vi indretter vores daglige struktur efter, at børnene eks. har forskellige søvn- og spiserytmer, når de starter i vuggestuen.

Den daglige kommunikation hjemmet og vuggestuen imellem er en nødvendig forudsætning for, at kendskabet til barnets aktuelle situation formidles mellem forældre og personale, således at barnets behov varetages bedst muligt.

For at børnene oplever en samhørighed mellem hjem og vuggestue, er det nødvendigt at give sig god tid til at aflevere og hente barnet, men samtidig være opmærksom på, i hvor lang tid barnet har brug for at sige goddag og farvel.

Vi lægger vægt på, at kommunikationen foregår i en tillidsfuld atmosfære med en respekt for hinanden, således at man, gennem gensidig orientering, samarbejder om barnet.

Den daglige kontakt

Personalet orienterer dagligt om de aktiviteter, barnet har været med i, og beskriver oplevelser, der har betydning for barnets udvikling. Forældrene orienterer os om, hvordan barnet har det derhjemme. Vi er altid åbne overfor spørgsmål og diskussion m.h.t. vores arbejdsform og metode.

Den daglige kontakt og formidling suppleres med dagbøger på de enkelte stuer.

Forældresamtaler

Når barnet har gået i vuggestuen i 3 måneder, afholder vi en samtale, hvor vi taler om,

hvordan det var at starte og om barnets udvikling.

Der vil altid være mulighed for at lave en aftale om en forældresamtale, hvis forældre eller personale har behov for det. Mange forældre er glade for en snak, når børnene er i en bestemt udviklingsfase, hvor vi snakker om forventelige reaktioner, og hvordan vi som forældre og personale, sammen kan reagere, så vi støtter barnet bedst muligt.

Forældremøder

Vuggestuen afholder mindst et forældremøde om året, hvor forældre og personale deltager.

Forældremødet om efteråret afholder suppleringsvalg til bestyrelsen, og der fremlægges en foreløbig evaluering af året samt forslag til mål for det pædagogiske arbejde i det kommende år. På stuerne tages der efterfølgende pædagogiske temaer op til debat og/eller diskuteres emner, som er relevante for børn, forældre og personale.

Forårets forældremøde følger ikke i sin form det traditionelle.

Vi prioriterer dette møde til en faglig pædagogisk dokumentation/refleksion af en proces børn og voksne har været optaget af sammen, med et bestemt formål for øje.

De enkelte stuer inviterer børn, forældre, søskende, bedsteforældre til eksempelvis en 'fernisering'. Her dokumenteres fx i form af plancher med billeder og film: resultaterne af de kreative processer børnene har deltaget i. Her nyder alle i fællesskab resultatet af en fordybende læringsproces, børn og voksne har været optaget af over en kortere eller længere periode. Pædagogerne fremlægger bevæggrundene til projektet: mål, midler og metode.

Forældrene vil altid blive indkaldt til et orienteringsmøde, hvis der sker markante personale ændringer på deres barns stue.

Forældreaktiviteter

Personale og forældre arrangerer i samarbejde efter lyst og behov fællesspisning, skovture og forældrekafe med henblik på at styrke samarbejdet og de fælles relationer. Det sociale samvær kan også være af mere praktisk karakter. I forbindelse med aktiviteter og projekter, inddrages forældrene ind imellem, ved eksempelvis at give børnene forskellig farve tøj på hver dag, til et farveprojekt. Vi har også været på besøg hjemme hos børnene, i forbindelse med et projekt om personlighed og dannelse.

Modtagelse af og afslutning med børn og forældre

Den første tid i vuggestuen kan være svær for både børn og forældre. Derfor er det nødvendigt, at en af forældrene kan være her sammen med barnet i de første dage. Det skaber tryghed for barnet, som i fred og ro kan udforske stuen og stille og roligt lære børn og personale at kende.

Vi prioriterer, at det er en til to primærvoksne, der tager sig af barnet den første tid. Vi laver aftaler fra dag til dag med forældrene, ud fra hvordan barnet trives, og om barnet er trygt nok til at være i vuggestuen alene.

Ved at tage udgangspunkt i barnets egne rutiner og ritualer, arbejder vi på at gøre tilvænningen til vuggestuelivet så let for barnet som muligt. Dette kræver at forældre og personale oparbejder et tillidsforhold, hvor dialog omkring barnet er af største betydning.

Forældrene er altid velkomne til at ringe og høre, hvordan barnet har det, og de skal samtidig vide, at vi ringer hvis barnet, af den ene eller anden grund, ikke har det godt.

Når et barn skal forlade vuggestuen, arrangerer vi forældrekafe, for at både børn, forældre og personale kan få sagt ordentligt farvel til hinanden. Det er ikke altid lige let, at skulle tage afsked, da man følelsesmæssigt er blevet bundet til hinanden. Derfor skal vi gøre det til noget positivt for barnet, at det enten skal i børnehave, for at få nye udfordringer, eller flytte til noget andet, som er godt for familien.

Det er af stor betydning for et godt børnemiljø, at forældrene inddrages, det være sig på møder, i dagligdagen og ved trivselsundersøgelser, således at de oplever at have indflydelse på deres barns trivsel og udvikling i vuggestuen

Børn i udsatte positioner

Børn i udsatte positioner

Alle børn er forskellige. De har deres helt egne styrker og svagheder, temperament, Interesser, ønsker og drømme. Ind imellem møder vi nogle, der er "noget" med, uden at man præcist kan sige, hvad det er, der er anderledes.

Nogle børn skal beskyttes mod for mange stimuli, mens andre har brug for meget stimulation, for at kunne fastholde deres opmærksomhed.

Vi forsøger at skabe nogle velstrukturerede, klare, overskuelige og forudsigelige rammer for barnet, fordi rytme, genkendelighed og struktur skaber tryghed og beroligelse. At nogle børn kan være sårbare på nogle områder og have særlige behov for opmærksomhed, hjælp og støtte, tilgodeser vi i vores måde at strukturere og planlægge det pædagogiske arbejde på.

Når vi møder børn, som er sensitive, let bliver forvirrede og mister overblik og reagerer med en adfærd, som ikke er hensigtsmæssig, sørger vi for, at planlægge aktiviteterne, så disse børn også får mulighed for at deltage i aktiviteterne i eks. mindre grupper, hvor vi støtter dem i, at være aktive i fællesskabet.

Hvis vi eksempelvis arbejder med piktogrammer, af hensyn til det enkelte barn, inddrager vi hele gruppen, så det enkelte barn ikke føler sig anderledes og udenfor.

De fleste børn udvikler selvindsigt, empati og menneskeforståelse i samvær med børn og voksne i hjemmet, vuggestuen, børnehaven, skole og i fritiden.

Der kan være forskellige årsager til, at nogle børn ikke udvikler denne indsigt og forståelse, og når vi har kigget på omgivelserne, den pædagogiske indsats og barnets relationer, er vi i nogle tilfælde nødt til at anerkende, at det kan ligge hos barnet, og at vi ikke skal afholde os fra, at søge redskaber, til at lykkes med inklusionen, hos samarbejdspartnere med større kompetence.

Vi vil styrke børns robusthed, og have fokus på:

- Børn med vanskeligheder inden for bearbejdning af sanseindtryk
- Børn med forsinket motorisk udvikling
- Børn som har svært ved at danne gode relationer
- Børn med utilstrækkelig tilknytning
- Børn der har svært ved at holde fokus, og som har nedsat opmærksomhed

Når vi har fokus på, hvordan vi organiserer og planlægger rammerne for læringsmiljøet, og hvordan vi møder børnene og understøtter deres muligheder for at være aktive i fællesskabet, kan vi også være med til, at yde en tidlig indsats for de børn og forældre, som måtte have behov for det.

Vuggestuen har pluspladser, hvor der tages hånd om familiernes særlige behov med vægt på sproglige eller trivselsmæssige udfordringer.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Sammenhæng til børnehaven.

Vi vil, hvis det overhovedet er muligt for os, besøge den nye institution sammen med barnet og et par kammerater, da det er vigtigt, at barnet oplever, at vuggestuen er en del af det, der skal ske. Efter sådan et besøg, hvor vi tager billeder af barnets nye institution, garderobe og nye voksne, og laver en lille bog til barnet, oplever vi, at det støtter barnet, og overgangen bliver positiv.

Vi deltager også, i overleveringsmøder med den nye børnehave, sammen med forældrene, hvis der er behov af den ene eller anden grund.

De seks læreplanstemaer

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

"Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Indledning:

Barnets alsidige udvikling handler om, at barnet ved "hvem er jeg, og hvad kan jeg", og oplever sig selv som et helt menneske både i forhold til sin egen formåen og i samspillet med andre.

Mål:

Målet er, at barnet skal have mulighed for at udvikle selvværd og selvtillid. Barnet skal igennem forståelse og støtte af det pædagogiske personale tilegne sig empati og tolerance, kunne udtrykke sig verbalt som nonverbalt, kende/udtrykke egne grænser og lære at træffe brugbare valg.

Derudover er det vigtigt, at barnet får medbestemmelse på eget liv, bliver anerkendt som den hun/han er, også i forhold til barnets familie og baggrund, samt have ret og mulighed for at blive selvhjulpne.

Barnet skal også føle at det hører til, have gå-på-mod og oplevelsen af at være en værdifuld deltager i fællesskabet.

Metoder:

Forudsætningen for at kunne arbejde mod målet, kræver et godt samarbejde i personalegruppen og med forældrene, igennem en daglig kommunikation, samt at barnet oplever en imødekommenhed, omsorgsfuldhed, tryghed, nærhed og rummelighed i vuggestuen.

Det er vigtigt at vi ser, rummer og evner det enkelte barn, og støtter barnet til videre udvikling både individuelt og i børnegruppen.

Barnet er i konstant udvikling uanset tid, sted og gøren. Dette er vigtigt at tage højde for,

da barnet både udvikler sig selvstændigt og med støtte fra en voksen.

De voksne skal se barnets styrker, og sikre at det får personlige sejre. Dette gør vi bl.a. ved at dele børnene op i mindre grupper efter alder og udvikling, så vi sikrer at barnet oplever at blive set, får tid og plads, samt bliver anerkendt og forstået.

Eksempler:

Vi laver aldersvarende aktiviteter, der giver plads til leg både inde og ude

- Før-rollelege
- holder morgensamling og sanglege
- teater
- rytmik
- maler
- læser bøger
- bager

som er med til at skærpe barnets nysgerrighed, interesse og fantasi, samt stimulerer deres sanser.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Indledning:

Barnets sociale kompetencer udvikles i samspil med andre børn og voksne. Udviklingen

hænger tæt sammen med barnets personlige udvikling, og dette skabes på grundlag af venskaber mellem børnene og fællesskabet blandt børn og voksne.

Mål:

Forudsætningen for at barnet kan udvikle social kompetence er, at barnet føler tryghed, og har en tæt relation til de voksne.

Barnet skal ses, som det særlige individ det er med egne behov, ønsker og grænser. Samtidig skal de gradvist lære at tilsidesætte egne behov uden tab af selvværd.

Barnet skal igennem en læreproces kunne aflæse signaler hos andre og udvikle empatiske følelser og respekt for forskellighed.

Barnet skal lære de sociale spilleregler og legekoder ved at være en del af en gruppe og indgå aktivt med en følelse af, at de har en vigtig rolle.

Gennem erfaringer skal barnet kunne opleve samhørighed og herudfra danne venskaber.

Metoder:

I hverdagen skal vi arbejde på at skabe tryghed for børnene gennem vante rammer, overskuelighed og i små grupper. Det er vigtigt, at barnet oplever at dets behov, følelser og ønsker bliver set og respekteret if. til at styrke dets selvværdsfølelse. Dette er nødvendigt for at kunne indgå i ligeværdige relationer.

Dette gør vi ved at sætte ord på følelser og handlinger på en respektfuld og anerkendende måde. Barnet oplever herved, at det bliver forstået, set og hørt, også selvom behovet ikke altid kan blive opfyldt.

Vi er opmærksomme på at være meget tydelige i vores signaler, så det vi siger og gør, stemmer overens med vores kropssprog og mimik. Dette danner grundlag for, at barnet kan udvikle denne færdighed.

Om formiddagen deler vi børnene op i mindre grupper for at skabe ro til at fordybe sig i samvær og leg med jævnaldrende. Herigennem støtter vi barnet i at aflæse de andre børns reaktioner og signaler. Vi sætter ord på de følelser, børnene har i en given situation f.eks. ved konflikter eller leg.

I dagligdagen arbejder vi på at udvikle ovennævnte bl.a. ved aktiviteter og ved måltiderne. Her lærer børnene at tage hensyn og give plads til hinanden ved at udsætte egne behov og vente på hinanden.

Børnene oplever samhørighed og fællesskab i mindre grupper gennem forskellige aktiviteter.

Eksempler:

- museumsbesøg
- rytmik/Korsgadehallen
- jævnlige ture ud af huset
- vandland
- malerværksted
- leg m.m.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Indledning:

Sprog/kommunikation: en vigtig kunnen/redskab som barnet benytter ved socialt samspil, udtryk, forståelse og ved evnen til at kunne begå sig.

Mål:

Målet er, at barnet igennem en tryk og tillidsfuld hverdag bliver stimuleret og motiveret til at udvikle sproget og en forståelse af begrebsverdenen, samtidig med at de opnår erfaringer med at kommunikere og anvende sproget i sociale sammenhænge.

Metoder:

Forudsætningen for at kunne arbejde mod målet er, at personalet udviser begejstring, gensidig tillid, opmuntring, nysgerrighed, og skaber tryghed igennem anerkendelse, tydelig kommunikation, kropssprog og mimik i samværet med barnet. Ved at tage udgangspunkt i barnets forudsætninger, kan personalet fremme sproget i "samarbejde" med barnet, og herved skabe en klar og struktureret vej mod ovenstående mål.

I den daglige dialog med barnet sættes ord på handlinger, og arbejdes med begreber, der er med til at styrke barnet i forståelsen af omverdenen. Barnet tilegner sig sproglige kompetencer via socialt samvær med andre børn og voksne igennem leg og aktiviteter.

Vi lægger vægt på at styrke barnets selvværd og selvtillid i kommunikationen med andre børn og voksne. Barnets skal vise egne følelser og have medbestemmelse på egen lærings- og legesituationen.

Herved opnås en brugbar kontakt mellem den pædagogiske læreplan og det enkelte barns grundlag.

Vi tilpasser derfor det enkelte barns sproglige udvikling og kunnen. Tilpasningen vil sikre den optimale støtte, vejledning og forståelse for barnet, for derigennem at undgå over- eller understimulering.

I det pædagogiske arbejde lægger vi vægt på aktiviteter, der er sprogstimulerende. Dette kan gøres ved, at vi i aktiviteter er nærværende, lyttende, engagerede og giver barnet tid og rum til fordybelse.

Daglige sprogstimulerende lege/aktiviteter kan være:

- Sanglege/drama
- Tegne/male
- Samtale
- Læse/fortælle historier
- Ture ud af huset
- Rim og remser
- Humor og leg med ord
- Samling

Det er vigtigt, at ovenstående tilpasses det enkelte barns sproglige udvikling og kunnen. Tilpasningen vil sikre den optimale støtte, vejledning og forståelse for barnet, for derigennem at undgå over- eller understimulering.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Indledning:

”Kroppen er et stort sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden,

følelsesmæssige og sociale processer samt kommunikation.”

For at udvikle et velfungerende sansesystem, kræver det opmærksomhed og stimulering af den samme sans gentagne gange. Disse sanseerfaringer lagres således, at der sker en automatisering. Denne automatisering er ikke medfødt, men må udvikles gennem øvelse og repetition. Hermed kan en hensigtsmæssig sanseintegration finde sted, som er grundlaget for al videre indlæring.

Mål:

Målet er derfor at stimulere de primære sansesystemer: Føle, muskel-led og balance, samt de sekundære sansesystemer: Syns-, høre- smags- og lugte.

Målet er endvidere, at udforme et miljø hvor barnet har mulighed for at udvikle nydelse og glæde ved bevægelse – at bruge deres krop, samt at støtte barnet i

at få en forståelse og kendskab til kroppens funktioner. Miljøet skal give gode betingelser for at barnet kan: Trille, krybe, kravle, gå, løbe, gynge mv.

Metoder:

Stimulation og bevægelse skal implementeres i dagligdagen igennem selvhjulpenhed, leg og aktivitet. Forudsætningen er, at vi skaber flere legestimulerende rum eller miljøer både ude og ind.

Selvhjulpenhed eksempler:

- at barnet selv er med til at tage tøj af og på
- i måltidet-selv øse op /dække bord/afrydde osv
- kravle op på stole og pusleborde m.m.
- vi skal sikre, at kravene tilpasses hvert enkelt barn

Leg/aktiviteter eksempler:

- yoga
- er i Korsgadehallen hver tirsdag hele året
- benytter motorik- og sanserum med udfordrende redskaber

- igangsætter dans, rytmik og andre bevægelses/sanglege
- sætter legetøjet i børnehøjde mv.
- vi er barnets forbilleder, og som skal udfordre og inspirere børnene i deres leg.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Indledning:

Ved at færdes i naturen får børn viden om og erfaring med hvem de selv er i forhold til omverdenen. Det centrale element i udendørspædagogik er at kunne opfatte verden gennem sine sanser, det vil sige snuse, føle, bevæge og smage på omgivelserne.

Mål:

Børn skal have mulighed for at opleve glæde ved at være i og bruge naturen samt udvikle respekt for naturen og miljøet.

Børn skal have mulighed for at erfare naturen med alle sine sanser og opleve den som et rum for leg/fantasi og vilde/stille lege.

Børn skal have mulighed for mange og forskelligartede erfaringer med naturen og naturfænomener samt opleve naturen, som et rum for at udforske verdenen.

Når vi går på opdagelse og indsamler 'ting' lægger vi op til en dialog om den historie der knytter sig til den pågældende ting. På den måde får børnene en begyndende forståelse

for betydningen af en bæredygtig udvikling.

Samarbejdet vi har med Københavns Museum betragter vi som science på højt plan. Når børnene får lov til at lege arkæologer og rense deres fund på det arkæologiske værksted, lave kakler til udsmykning med tryk af planter, som børn og voksne selv har hentet fra naturen. Børnene er med til at så, spise og plante ud samt 'fabrikere' jord, så alle sanser er i sving, og børnene opnår både erfaringer, forståelse og respekt for natur og naturfænomener.

Metoder:

Forudsætningen for at arbejde med målene er:

- At de voksne er forbilleder for børnene if.t. hvordan man omgås naturen og andre levende væsner på en hensigtsmæssig måde, igennem bevidsthed, kropssprog og mimik.
- At børnene udfordres motorisk gennem leg i naturen.
- At naturens materialer udnyttes til leg og udforskning samt udnytte de store fysiske rammer, naturen kan byde på.
- At have tid og rum til at opleve, nyde og forstå naturen.
- At børnene i al slags vejr får lov til at udfolde deres fysiske behov.
- At de voksne er nærværende og opmærksomme på børnenes egen eksperimenterende aktiviteter og reaktioner, og ved at sætte ord på naturfænomener.
- At de voksne svarer på og selv stiller spørgsmål.
- At motivere børnene til:
 - at undre sig
 - at indsamle
 - at undersøge og bearbejde
 - at erfare
 - at stille nye spørgsmål

Naturoplevelser kan eksempelvis være:

- vende sten, træstubbe og blade
- se og røre insekter
- tage på ture til park, skov, mose og strand
- tage i ZOO
- i nærområdet

- tage naturmaterialer med hjem på værkstedet
- rense fisk
- tage naturen ind eks. lave terrarium
- bruge legepladsen

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Indledning:

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden.

Børnekultur er en del af den kultur, der udfolder sig på børnenes egne betingelser, i fællesskab og til glæde for andre børn. Børns egen kultur udspringer af de legeprocesser, som rummer børns overtagelse af sig selv, hinanden og vores fælles verden, og den karakteriseres først og fremmest ved at være procesorienteret i modsætning til voksne, der i højere grad er styret af tid og fastsatte mål.

"Børn forsøger selv at formgive deres hverdag – bare det at gå f.eks. – så det bliver sjovt, spændende og udfordrende, her og nu. For dem selv, vel at mærke! De griber mønstre, genrer og udtryk, der udgør det mulige, de kopierer, omformer og tilpasser de input de får fra musik, film og medier og bruger det hele til at udvinde skæg, morskab og bidrag til vores fælles hverdag".

(Beth Juncker i en artikelserie om Børns kulturelle udtryksformer og værdier).

Der er to dimensioner og forståelser af, hvad kultur er:

Den ene beskæftiger sig med de kunstneriske og kreative indtryk og udtryk.

Mål:

Her skal vi give det lille barn mulighed for at stifte bekendtskab med f.eks. teater, musik, kunst, malerier og skulpturer, arkitektur, sange og sanglege, historier og fortællinger. (Sigtet er æstetisk dannelse af børnene.)

Barnet skal have mulighed for sanselige erfaringer og bliver styrket i deres kreative og kunstneriske udtryk.

De skal tilbydes forskellige aktiviteter, så de dels får en sansemæssig oplevelse og dels får kendskab til, hvordan materialerne kan bruges, og til hvad.

Den anden beskæftiger sig med de menneskelige omgangsformer, forventninger til opførsel, traditioner, værdier og normer.

Mål:

Det er vigtigt at børn stifter bekendtskab med mange forskellige kulturer og værdier for på den måde at kunne begå sig i forskellige sammenhænge.

På den måde bliver de bevidst om, at der er alternativer til de normer og traditioner, de mødes med i hjemmet.

Det kan betyde en anden rummelighed og respekt for det anderledes og andre kulturers levevis og dermed en større tolerance. Fordi vi ikke længere automatisk overfører gældende normer og traditioner fra én generation til den næste, skal det enkelte barn med tiden træffe mange valg om livsstil, normer og omgangsformer.

Metoder:

Vi vil give børnene alderssvarende kulturelle og kulturhistoriske oplevelser ved:

- At gå i teater eller selv lave dukketeater i vuggestuen.
- At besøge forskellige museer, som Nationalmuseet, Thorvaldsen, Statens Museum for Kunst, kirker, bl.a. for at børnene kan få en anderledes rum- og

æstetisk oplevelse.

- At være opmærksomme på, hvornår der er mulighed for at opleve levende musik. Bl.a. kan vi deltage i den årlige børnejazzfestival i Kongens Have. Endvidere bruger vi musikken i det daglige i vuggestuen, ved at børnene selv bruger instrumenter, synger og danser til forskellig slags musik, samt lytter til afslapningsmusik.

Vi vil styrke børnenes kreativitet ved:

- At barnet selv skal have mulighed for at udtrykke sig ved hjælp af materialer som maling, trylledej, farver og tuscher, sand og vand, byggeklodser, udklædningstøj, musikinstrumenter, sang og rollelege.
- At være inspirator for udvikling af børnenes leg, samt skabe rum og plads til børnenes egen leg. Det være sig inden som udendørs. Der skal være forskellige rekvisitter, som udklædningstøj, legetøj, bøger m.m.
- At indretningen af forskellige rum medvirker til, at børnene får udfordringer og udviklingsbetingelser som svarer til alder og køn.

Vi vil videreformidle traditioner og værdier ved:

- At holde morgensamling, hvor vi synger, laver sanglege, og små dramalege med børnene.
- At vi markerer højtiderne med tilhørende symboler. Bl.a. markeres julemåneden Med nissesange, pebernødder, juletræ i hallen og på alle stuer.
- At vi besøge børnehaver i overgangen med børn og deres venner.
- At vi åbner Tivoli om foråret og til jul med de 22 ældste børn.
- At vi holder børnenes fødselsdag gerne sammen med forældrene på barnets stue.
- At børnene får kendskab til forskellige kulturer og andre måder at leve på gennem bøger, billeder, musik, TV, film og andre medier, samt venskaber og personalet i vuggestuen.
- At vi er bevidste om, at vi er rollemodeller. Det være sig i tale, handlinger og vores respekt for forskelligheder.

Det skal også være sjovt at gå i vuggestue og være en del af et fællesskab, derfor indgår humor også som en naturlig del i børnenes hverdag.

Evalueringskultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Dokumentation:

Dokumentation har to sider. En del rettet mod os selv og vores mål, og en del rettet mod omverdenen i form af forældre og kommune. Et godt læringsmiljø bygger på faglige drøftelser og refleksioner. For at kvalificere og udvikle vuggestuens pædagogiske arbejde, lægger vi vægt på at diskutere forholdet mellem vores pædagogiske mål og pædagogiske handlinger: den trivsel, læring, dannelse og udvikling, der kan spores hos børnene. For at styrke og udvikle vores evalueringspraksis, har vi valgt at bruge dokumentations- og evalueringsmetoder bl.a. udarbejdet af evalueringsinstituttet EVA samt SMTTE-model. Stuerne vælger selv hvilken metode de arbejder bedst med, eks. Praksisbeskrivelser, aktionslæring og SMTTE-model. Den løbende dokumentation foregår i de enkelte teams, hvor det er voksenstyrede og børneinitierede lege og aktiviteter, samt de daglige rutiner der er fokus på.

Eksempler på dokumentation af ekstern art er fx TOPI og Sprogtest.

TOPI er en trivselsundersøgelse som Københavns Kommune beder os foretage to gange årligt. Det er en metode til at sikre at alle børn trives og udvikler sig alderssvarende. TOPI udfærdiges af barnets stue, samt den primære pædagog.

Et barn betegnes som enten grøn (ingen grund til bekymring), gul (områder der bør undersøges, evt. handleplan og forældreinddragelse) eller rød (grund til bekymring, handleplan og forældreinddragelse).

Mht. til interne dokumentationsformer kan det i hverdagen være børnenes produkter, der synliggør børnenes kreative udtryk, forældrearrangementer, der kan synliggøre og give indsigt, videooptagelser, der kan registrere meget mere end en observation for eksempel kan, matrix, indsamle data og systematisere dem for at få overblik over bestemte aspekter, iagttagelse og fortælling, som er den konkrete, selvoplevede personlige fortælling, fotos, som giver et indblik i hverdagen, whiteboardtavle hvor vi fortæller om dagens oplevelser, samt en bog med billeder og tekst fra barnets tid og udvikling i vuggestuen.

Dokumentation bruges til at lære barnet og praksis at kende, for at få et nuanceret billede af læringen. Vi kan få be- eller afkræftet det vi tror, kan se årsagssammenhænge, strukturere vores syn på barnet, fokusere på barnets samspil, relationer, interaktion med andre børn, voksne og omgivelser, fokusere på vores egen praksis og eventuelt ændre den.

Procesark og SMTTE-model bruger vi til at beskrive og udfærdige handleplaner for såvel det enkelte barn, grupper, organiserede aktiviteter samt daglige rutiner og strukturer.

Det er vigtigt for os at fokusere på læringsprocesserne, og ikke kun på resultaterne af en aktivitet. Vi vil have fokus på hvordan læringsmiljøet giver forskellige børn rum til at udvikle sig.

Vi vil se kritisk på egen praksis, hvor det er naturligt at undre sig over egen og andres indsats. Den nye viden vi får herved, skal bruges til at styrke læringsmiljøet og foretage hensigtsmæssige ændringer og forbedringer, samt sætte sig nye mål.

Vi evaluerer ved hjælp af dokumentation og refleksion på stuemøderne, inden vi på personalemøder evaluerer i fællesskab, i forhold til hvorvidt vi har været omkring alle læreplanstemaer og har nået de mål vi har sat.